nieuws

Ruilverkaveling bestaat 60 jaar

nieuws

Het instrument ruilverkaveling bestaat 60 jaar. Als ‘dirigent’ van de ruilverkavelingen die in Vlaanderen plaatsvinden, laat de Vlaamse Landmaatschappij dat niet onopgemerkt voorbijgaan. In plattelandsmagazine Buitenkans gaat VLM dieper in op de evolutie in aanpak, de voordelen van grotere en vlot bereikbare percelen en de andere doelstellingen (natuurinrichting, recreatie, enz.) die ermee beoogd worden. Als voorbeeld wordt de ruilverkaveling in Merksplas genomen, een groot inrichtingsproject dat veel reacties losweekt omdat een ruilverkaveling een moeilijke evenwichtsoefening is.

27 JUNI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:35

Lees meer over:
ruimtelijke ordening
platteland

Het instrument ruilverkaveling bestaat 60 jaar. Als ‘dirigent’ van de ruilverkavelingen die in Vlaanderen plaatsvinden, laat de Vlaamse Landmaatschappij dat niet onopgemerkt voorbijgaan. In plattelandsmagazine Buitenkans gaat VLM dieper in op de evolutie in aanpak, de voordelen van grotere en vlot bereikbare percelen en de andere doelstellingen (natuurinrichting, recreatie, enz.) die ermee beoogd worden. Als voorbeeld wordt de ruilverkaveling in Merksplas genomen, een groot inrichtingsproject dat veel reacties losweekt omdat een ruilverkaveling een moeilijke evenwichtsoefening is.

Op 25 juni was het precies 60 jaar dat de ruilverkaveling bestaat als instrument voor het herinrichten van het platteland. “Een versnipperd agrarisch Vlaanderen efficiënter indelen en inrichten: dat was het oorspronkelijke doel van de ruilverkaveling”, informeert de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). “Grotere, vlot bereikbare kavels zijn voor landbouwers praktischer om te bewerken. Tussen percelen kwamen verharde wegen en beken werden rechtgetrokken. Elk perceel kreeg 'punten' toegekend op basis van bodemvruchtbaarheid, zodat de geruilde percelen evenwaardig waren voor gebruikers en eigenaars.”

Hoewel het resultaat meestal een verbetering was, waren er steeds landbouwers die het moeilijk hadden met de aanpassingen aan hun vertrouwde omgeving, Ook milieuorganisaties verzetten zich tegen de rechtlijnige ingrepen. Stilaan ontstond een nieuwe, ruimere aanpak. Vandaag is er bij elk ruilverkavelingsproject aandacht voor tal van thema's: landbouw, natuur, recreatie, milieu, mobiliteit, enz. Het instrument ruilverkaveling is met de maatschappij mee geëvolueerd.

De traditionele ruilverkaveling werd in de jaren ’70 uitgebreid met twee alternatieve vormen. Naast de ruilverkaveling uit kracht van wet die reeds toegepast is op 192.477 hectare in Vlaanderen is het instrument ook dienstig bij grote infrastructuurwerken (1.343 ha) en gebeurt het ook in der minne tussen landbouwers (101 ha).

"Kavelruil in haar huidige vorm past niet alleen in het landbouwbeleid, maar ook in het plattelandsbeleid, het milieu- en natuurbeleid en de ruimtelijke ordening", zegt Marnix De Vrieze de Vlaamse milieuadministratie. "De vele verwachtingen – van landbouwers, milieuverenigingen, lokale besturen, ... – zorgen er wel voor dat projecten moeilijke evenwichtsoefeningen zijn. De stijgende complexiteit, samen met de gedaalde budgetten en het uitgebreide takenpakket van VLM laten de duurtijd van projecten oplopen tot 15 jaar en meer. Die termijn weer verkorten is één van onze belangrijkste uitdagingen."
In het magazine Buitenkans, een uitgave van VLM, wordt ingezoomd op twee ruilverkavelingsprojecten die in Merksplas zijn uitgevoerd. Een derde staat nog in de stijgers. De ruilverkaveling Merksplas heeft in totaal 7,4 miljoen euro gekost, waarvan de Vlaamse overheid driekwart ophoest. De provincie Antwerpen, de gemeente Merksplas, de stad Turnhout en de betrokken eigenaars dragen de overige kosten. Het geld wordt besteed aan het verwerven van gronden en aan inrichtingswerken: nieuwe wegen, aangepaste waterlopen, natuurontwikkeling, voorzieningen voor landbouw, recreatie, enz.
De verregaande ingrepen maken in Merksplas heel wat reacties los. Burgemeester Frank Wilrycx herinnert zich de vele discussies. Vandaag zijn de reacties overwegend positief. Wilrycx: "Als we naar het algemeen belang kijken, staat Merksplas er sinds de ruilverkaveling veel beter voor. De waterafvoer en de wegeninfrastructuur in het buitengebied zijn sterk verbeterd. Er is ook waardevolle natuur gecreëerd. Bovendien hebben de nieuwe wegen een groot wandel- en fietsgebied ontsloten. De nieuwe mogelijkheden voor recreatie zijn een grote meerwaarde voor de gemeente." Bij de landbouwers zijn de reacties verdeeld: sommigen zijn erg tevreden, anderen minder.
Meer info: Buitenkans

Bron: Buitenkans / VLM

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada